

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 2

WWEŁYNIEŁO
PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
Wydział Polityki Społecznej

Data 29 MAJ 2008
Ilość zał 29636 Podpis

NK
A

**PROTOKÓŁ KONTROLI
Środowiskowego Domu Samopomocy
ul. Konstytucji 3 Maja 2B, 19-203 Grajewo**

Białystok – maj – 2008 r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej - Środowiskowego Domu Samopomocy - przeprowadzonej w dniach 8 i 9 maja 2008r.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Grajewie – jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie.

Adres siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: Oś. Broniewskiego 4, 19-203 Grajewo.

Adres siedziby Środowiskowego Domu Samopomocy – ul. Konstytucji 3 Maja 2B, 19-203 Grajewo.

Dyrektorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest Pani Teresa Kalinowska-Kakareko. Osobą kierującą Środowiskowym Domem Samopomocy jest Pani Renta Górską-Kuźma.

Kontrolę przeprowadziły – Mieczysława Nartowicz - kierownik zespołu – starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku oraz Małgorzata Osipowicz – starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 75 z dnia 7 maja br. (Nr PS.VLMO.0939-75/08) wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Krystynę Gołubiewską – Kierownika Oddziału Nadzoru Pomocy Społecznej.

Przedmiot kontroli:

- 1) organizacja Środowiskowego Domu Samopomocy
- 2) standard świadczonych usług
- 3) ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od dnia 01.01.2007 r. do dnia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Organizacja Środowiskowego Domu Samopomocy

Zgodnie z § 3 Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XIV/78/03 Rady Miasta Grajewo z dnia 30 grudnia 2003 r. (akta sprawy nr 1) prowadzenie m. in. środowiskowego domu samopomocy należy do zadań Ośrodka Pomocy.

ŚDS mieści się w dwukondygnacyjnym budynku bez widny. Przed wejściem do budynku wykonany jest podjazd dla osób niepełnosprawnych. Teren wokół Domu jest ogrodzony i zagospodarowany.

Na parterze swoją siedzibę ma Klub Seniora, Klub AA oraz Ośrodek Kuratorski. Pomieszczenia Domu zlokalizowane są na I piętrze.

Placówka dysponuje następującymi pomieszczeniami:

- hol, w którym ustawiony jest stół do bilarda oraz szafy użytkowników,
- zaplecze kuchenne wraz z kuchnią,
- sala do rehabilitacji wyposażona m. in.: w rowery, bieżnię, atlas, masażer, wioślarz, materace, piłkażyki, z wydzielonym kącikiem stolarskim,
- łazienka wyposażona w dwie kabiny sedesowe po jednej dla mężczyzn i kobiet, 2 umywalki, prysznic, pralkę automatyczną,
- pomieszczenie gospodarcze,
- jadalnia,
- sala dziennego pobytu,
- aneks kuchenny, w którym prowadzony jest trening kulinarny,
- palarnia,
- gabinet pielęgniarstwa,
- sala do terapii zajęciowej (zajęcia muzyczne),
- sala do terapii zajęciowej (zajęcia plastyczne i krawieckie),
- pokój pracownika socjalnego i instruktora ds. k-o,
- gabinet kierownika.

Pomieszczenia placówki są odnowione, estetycznie udekorowane pracami użytkowników.

Placówka przeznaczona jest dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które nie wymagają stałego leczenia szpitalnego. Dysponuje 31 miejscami. Czynna jest 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), w godzinach od 7.00 do 16.00.

II. Standard świadczonych usług (akta sprawy nr 2)

a) charakterystyka użytkowników

W dniu kontroli do ŚDS uczęszczało 31 osób, w tym 30 z decyzją administracyjną, a 1 osoba oczekiwała na przyjęcie. Użytkownicy kierowani są do ŚDS decyzją administracyjną dyrektora MOPS w Grajewie w uzgodnieniu z osobą skierowaną. W decyzji kierującej uwzględniony jest zakres przyznanych usług oraz koszt ponoszonej odpłatności lub z niej zwolnienie. Decyzje kierujące wydawane są na okres jednego roku.

Na dzień kontroli odpłatność za pobyt w ŚDS ponosiło 21 osób. Placówka jest koedukacyjna, z czego 16 osób to kobiety, a 15 - to mężczyźni. Wiek użytkowników jest

bardzo zróżnicowany i plasuje się w przedziale od 23 lat do 71 lat.

Prawie połowa osób z grupy korzystających z usług ŚDS to osoby ze schizofrenią (17), 5 użytkowników cierpi na zaburzenia depresyjne lub zaburzenia urojeniowe, 2 osoby są z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, pozostałe osoby posiadają zaburzenia osobowości ZZA lub zespół psychoorganiczny otępienny. Jedna osoba porusza się przy pomocy wózka.

Od chwili powstania ŚDS tj. od 1997 r. (11 lat) – uczęszczają 2 osoby, od 9 lat – 3 osoby, od 7 lat – 1 osoba, od 6 lat – 4 osoby, od 5 lat – 3 osoby, od 4 lat – 4 osoby, od 3 lat – 4 osoby, od 2 lat – 1 osoba oraz 9 osób od jednego roku lub mniej.

Prowadzona jest dzienna ewidencja obecności użytkowników w placówce. Na podstawie miesiąca kwietnia ustalono przeciętną dzienną obecność użytkowników tj. w 2007 roku wynosiła ona - 20,8 a w analogicznym miesiącu 2008 roku – 23,0.

b) rodzaj i zakres świadczonych usług

W ramach prowadzonego postępowania wspierająco-rehabilitacyjnego w Domu prowadzone są różnorodne formy aktywizacji i rehabilitacji, (akta sprawy nr 3) tj.:

1/ trening umiejętności życia rodzinnego i zaradności życiowej, trening prowadzenia rozmowy i kontaktów interpersonalnych, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, trening higieny osobistej, trening farmakologiczny, trening radzenia sobie ze stresem, trening rozwiązywania problemów, trening kulinarny, trening budżetowy, trening wyglądu zewnętrznego,

2/ poradnictwo socjalne – świadczy pracownik socjalny zatrudniony w ŚDS,

3/ terapia zajęciowa:

- zajęcia w pracowni plastycznej i krawieckiej, wykonywanie m. in. prac z papieru, szkła, zaproszeń, kart okazjonalnych, naprawy ubrań,
- zajęcia komputerowe,
- zajęcia kulinarne,
- zajęcia stolarskie,
- zajęcia muzyczne – przygotowywanie wspólnych występów, nauka śpiewania oraz gry na instrumentach muzycznych,

4/ rehabilitacja ruchowa,

Zajęcia prowadzone są zgodnie z planem pracy, opracowywanym na każdy kwartał (akta sprawy nr 4). Ponadto, z przeprowadzonych zajęć i treningów prowadzony jest zeszyt, w którym odnotowywane jest jakie zadania w danym dniu wykonywano i kto uczestniczył w zajęciach (akta sprawy nr 5). Brak jest efektów prowadzonych oddziaływań tj. jakie zmiany w

funkcjonowaniu psychospołecznym przyniosło poszczególnym użytkownikom uczestniczenie w danej formie terapii.

ŚDS zapewnia swoim użytkownikom dziennie jeden posiłek (obiad) przygotowywany w kuchni. W 2007 roku koszt jednego obiadu wynosił 3 zł. Z obiadów przygotowywanych w kuchni korzystają także uczestnicy Klubu Seniora.

W celu jak najpełniejszej integracji społecznej i aktywizacji użytkowników Dom współpracuje z wieloma instytucjami w środowisku lokalnym, w tym z:

- rodzinami i opiekunami użytkowników,
- ośrodkami pomocy społecznej,
- powiatowym centrum pomocy rodzinie,
- ratownictwo medyczne, sanepid, policja, straż pożarna – szkolenie użytkowników,
- Klubem Seniora, Klubem „Zdrowie i Trzeźwość”,
- parafie kościołów,
- szkoły,
- oddział psychiatryczny Szpitala Miejskiego w Grajewie,
- sponsorzy – pomoc rzeczowa (materiały do zajęć, pieczywo).

Mieszkańcy tworzą społeczność Domu, która zbiera się w zależności od potrzeb. Na spotkaniach poruszane są bieżące sprawy Domu, organizacji zajęć i udziału poszczególnych osób w proponowanych formach zajęć, przeprowadzane są szkolenia użytkowników np. z pierwszej pomocy, przepisów przeciwpożarowych itp. Ponadto uzgadniane są z nimi wszelkie imprezy, wyjazdy. W kontrolowanym okresie użytkownicy wyjeżdżali na wycieczki na Wigry, do Świętej Lipki, uczestniczyli w wyjazdach integracyjnych z innymi ŚDS, ogniskach, grillu, wyjazdach rowerowych. Prace mieszkańców ozdabiają salę konferencyjną Urzędu Miasta w Grajewie.

c) psychiatryczna opieka zdrowotna

Środowiskowy Dom Samopomocy zapewnia swoim użytkownikom psychiatryczną opiekę zdrowotną. Lekarz psychiatra zatrudniony w ŚDS na ¼ etatu (jest w placówce codziennie w godzinach od 14.00 do 16.00) zapewnia użytkownikom konsultacje, indywidualne rozmowy, okresowe oceny stanu psychicznego oraz rozmowy z rodzinami.

ŚDS ściśle współpracuje z Poradnią Zdrowia Psychicznego w Grajewie, której pacjentami są użytkownicy oraz Oddziałem Psychiatrycznym Szpitala. Główny administrator jest w stałym kontakcie z lekarzem z Poradni i konsultuje, czy użytkownicy regularnie chodzą na kontrole, przyjmują leki.

W Domu prowadzony jest zeszyt hospitalizacji domowników, z którego wynika, że

w 2007r. 9 osób skierowano do szpitala, w tym 8 - do szpitala psychiatrycznego, a 1 osobę na oddział rehabilitacyjny. W 2008r. skierowano 2 osoby do szpitala psychiatrycznego, zaś 1 - na oddział rehabilitacyjny. W zeszycie odnotowywane są uwagi dotyczące długości pobytu w szpitalu, powodu, z którego domownik został umieszczony (np. nieprzyjmowania leków, nadużywania alkoholu, zmiany nastrojów). Prowadzony jest również zeszyt mierzenia ciśnienia, wagi ciała i pulsu.

Pracownicy ŚDS posiadają informacje o sytuacji rodzinnej swoich użytkowników i w razie potrzeby odwiedzają ich w domach oraz kontaktują się z członkami ich rodzin. Podejmują działania w celu przygotowania do podjęcia pracy oraz uzyskania zatrudnienia. W 2007 r. dwóch użytkowników podjęło pracę. Obecnie trwają działania polegające na znalezieniu pracy kolejnej użytkowniczce. Pracownicy pomagają mieszkańcom w załatwianiu ich spraw bieżących np. zamiana mieszkania, wykupywanie leków.

d) postępowanie wspierająco-rehabilitacyjne

Zgodnie z wyjaśnieniami głównego administratora ŚDS w skład zespołu wspierająco-rehabilitacyjnego wchodzi: główny administrator, lekarz psychiatra i pracownik socjalny. Zespół ten zbiera się raz na tydzień, lub w zależności od potrzeb. Na spotkaniach omawiane są indywidualne plany postępowania wspierająco-rehabilitacyjnego, sprawy bieżące podopiecznych. Posiedzenia zespołu nie są dokumentowane.

Plany postępowania wspierająco-rehabilitacyjnego opracowane są dla wszystkich użytkowników. Sporządzane są w oparciu o cotygodniowe notatki asystentów prowadzących. Zawierają m. in. trening umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, trening umiejętności spędzania wolnego czasu, udział w terapii zajęciowej i rehabilitacji. Koordynację działań wynikających z planu powierzono asystentom prowadzącym. Każdy z pracowników jest asystentem prowadzącym dla pięciu, sześciu użytkowników (akta sprawy nr 6).

Na podstawie przeanalizowanych czterech wybranych planów postępowania wspierająco-rehabilitacyjnego (akta sprawy nr 7) należy stwierdzić, że nie są one oceniane, w związku z powyższym nie wiadomo jakie efekty przynoszą prowadzone oddziaływania. Co pół roku tylko lekarz psychiatra dokonuje oceny stanu psychofizycznego mieszkańca i zgodnie z wyjaśnieniami głównego administratora ŚDS na podstawie tej oceny realizowany jest plan lub zmieniany, potwierdzony wpisem lub nie „Kontynuacja treningów”.

III. Ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Zgodnie ze schematem organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Grajewie (akta sprawy nr 8) w skład ŚDS wchodzi następujące stanowiska:

- kierownik (1 etat),
- pracownik socjalny (1 etat),
- lekarz psychiatra (1/2 etatu),
- terapeuci (2 etaty),
- instruktor ds. kulturalno-oświatowych i administracji (1 etat),
- pielęgniarki (1 1/2 etatu),
- kucharz (1 etat),
- dozorca (1 1/2 etatu)
- sprzątaczkę (1 etat),
- dietetyk-zaopatrzeniowiec (1/2 etatu).

W dniu kontroli w ŚDS zatrudnionych było 15 osób, w tym 9,75 osób w przeliczeniu na pełne etaty. Z użytkownikami bezpośrednio pracuje 9 osób, w tym 6,25 w przeliczeniu na pełne etaty tj. główny administrator, instruktor ds. kulturalno-oświatowych, pracownik socjalny, 2 instruktorów terapii zajęciowej na 1/2 etatu każdy, technik fizjoterapii na 1/2 etatu, lekarz psychiatra na 1/4 etatu oraz 2 pielęgniarki (w tym jedna na 1/2 etatu).

Kwalifikacje pracowników Domu określone są w Regulaminie wynagradzania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Dziennego Domu Pobytu, Środowiskowego Domu Samopomocy, Klubu „Zdrowie i Trzeźwość” w Grajewie, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Wewnętrznego Nr 3/05 z dnia 22 sierpnia 2005 r. Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie (akta sprawy nr 9). Zgodne są one z Rozporządzeniem z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 146, poz. 1222 z późn. zm.).

W oparciu o przedłożony wykaz pracowników oraz sprawdzone w trakcie kontroli akta osobowe wszystkich pracowników pracujących bezpośrednio z użytkownikami (załącznik nr 1) należy stwierdzić, że pracownicy ci posiadają wymagane kwalifikacji na zajmowanych stanowiskach.

W kontrolowanym okresie kadra uczestniczyła w następujących szkoleniach:

Szkolenia wewnętrzne:

W 2008r.

14.01.2008r. – „O wypaleniu zawodowym” – prowadził główny administrator ŚDS,

17.03.2008r. - „Pomiar ciśnienia tak ważny jak mycie zębów” - prowadził lekarz psychiatra,

05.05.2008r. – „Jak postępować ze stresem” – prowadził główny administrator.

W 2007r.

22.01.2007r. – „Podsumowanie roku 2006r, założenia na rok bieżący – kontrolowanie. Złość jest podstawową umiejętnością” – prowadził główny administrator,

22.02.2007r. – „Depresja w pracy ŚDS” – prowadził główny administrator,

16.04.2007r. – „Czym jest schizofrenia” - I cykl szkolenia – prowadził lekarz psychiatra,

14.05.2007r. – „Schizofrenia” – II cykl – prowadził lekarz psychiatra,

25.06.2007r. – „Schizofrenia” – III cykl – prowadził lekarz psychiatra,

03.09.2007r. – „Czynniki środowiskowe znaczące w procesie wyzwalania epizodu choroby” – prowadził lekarz psychiatra,

22.10.2007r. – „Czym jest psychoterapia” – prowadził główny administrator,

12.11.2007 „Depresja” – prowadził główny administrator.

Z przeprowadzonych szkoleń sporządzony jest protokół.

Pracownicy w 2007r nie uczestniczyli w zaplanowanym szkoleniu zewnętrznym, ponieważ zostało ono odwołane przez organizatora.

Główny administrator Domu uczestniczył:

- w dniu 13-14 marca 2008r. w konferencji nt. „Wchodzenie, utrzymanie, powrót na rynek pracy osób po chorobie psychicznej”,
- w kwietniu 2007r. w konferencji nt. „Paternalizm w praktyce lekarza psychiatry”

Lekarz psychiatra uczestniczył:

- w dniach 14-16 czerwca 2007r. w szkoleniu nt „Miejsce psychiatry wśród nauk medycznych”,
- w dniach 20-21 września 2007r. w konferencji nt „Leczymy dusze i ciało”. Jak radzić sobie z objawami niepożądanymi terapii lekami psychotropowymi,
- w dniach 4-6 stycznia 2007r. w konferencji nt „V Podlaskie Warsztaty Psychiatryczne”.

Dokonano wpisu do książki kontroli MOPS pod pozycją 1/2008.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie przysługuje prawo do :

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do

ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,

- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor MOPS składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

DYREKTOR
Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku

[Signature]
Teresa Kalinowska-Kukarska

26.05.08.

(data i podpis Dyrektora)

Podpisy kontrolujących

- 1/ *[Signature]* Mięysław Markaia
- 2/ *[Signature]* Matgonate Asipowicz

1. R. G. - K. – główny administrator ŚDS wykształcenie wyższe, ukończona socjologia na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu, zatrudniona ŚDS od 1996 r.,
2. M.D. - pracownik socjalny – wykształcenie wyższe, polityka społeczna na Uniwersytecie warszawskim na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych w Warszawie, Szkoła Policealna Pracowników Służb Społecznych w Szczecinie w zawodzie pracownik socjalny, zatrudniona w ŚDS od 1997 roku,
3. G. K. - instruktor kulturalno-oświatowy, wykształcenie średnie zawodowe, Technikum Melioracji Wodnych w Białymstoku, zatrudniony w ŚDS od 1997 r.,
4. A. Ż. - instruktor terapii-muzyk, wykształcenie wyższe zawodowe, ukończone studia na Uniwersytecie w Białymstoku, Wydział Pedagogiki i Psychologii na kierunku pedagogika w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, zatrudniona w ŚDS od 1997 r. na ½ etatu,
5. K. B. – instruktor terapii-plastyk, wykształcenie średnie zawodowe, ukończone Studium Nauczycielskie na kierunku zajęcia praktyczno-techniczne i wychowanie plastyczne, zatrudniona w ŚDS od 31.01.2008 r. na ½ etatu,
6. M. G. – technik fizjoterapii, wykształcenie średnie zawodowe, ukończone Medyczne Studium Zawodowe Nr 1 w Białymstoku, zatrudniona w ŚDS od 2000 r. na ½ etatu,
7. D. W. - pielęgniarz wykształcenie średnie zawodowe ukończone Liceum Medyczne w Otwocku w zawodzie pielęgniarki, zatrudniona w ŚDS od 1997 r. na ½ etatu,
8. M. Z. – pielęgniarz, wykształcenie wyższe, ukończone wyższe studia zawodowe na kierunku pedagogika w zakresie terapii zajęciowej z rewalidacją indywidualną, Medyczne Studium Zawodowe w Elku w zawodzie pielęgniarki, zatrudniona w ŚDS od 1999 r.,
9. M. M. – lekarz psychiatra, wykształcenie wyższe, ukończona Akademia Medyczna, specjalizacja pierwszego stopnia w zakresie psychiatrii, zatrudniona w ŚDS od 1998 r. na ¼ etatu